

LEKTIONSFÖRSLAG 2

GARDEROBSKOLL

ÄMNE:

SAMHÄLLSKUNSKAP

HEM- OCH KONSUMENTKUNSKAP

SLÖJD

ÅRSKURS:

7-9 + GYMNASIET

Vår klädkonsumtion i Sverige har ökat med 50 % de senaste 15 åren.

Har du koll på hur mycket kläder du köper?

Att under en period undersöka kläderna i din garderob och skriva upp alla skor och kläder du köper väcker insikter om dig själv som konsument, men också reflektioner om hur man skulle kunna konsumera och använda kläder på ett mer hållbart sätt.

Övningen har sitt ursprung i ett dokumentationsprojekt som gjordes på Sörmlands museum år 2014.

**SÖRMLANDS
MUSEUMS**

En del av Landstinget Sörmland

2

GARDEROBSKOLL

LÄROPLAN FÖR GRUNDSKOLAN 2011, rev. 2015

Samhällskunskap, ämnets syfte:

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en helhetssyn på samhällsfrågor och samhällsstrukturer. I en sådan helhetssyn är sociala, ekonomiska, miljömässiga, rättsliga, mediala och politiska aspekter centrala.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utifrån personliga erfarenheter och aktuella händelser uttrycka och pröva sina ställningstaganden i möten med andra uppfattningar. Därigenom ska eleverna stimuleras att engagera sig och delta i ett öppet meningsutbyte om samhällsfrågor.

Genom undervisningen ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar.

Samhällskunskap, centralt innehåll, årskurs 7-9:

Samhällsresurser och fördelning

- Hur hushållens, företagens och det offentliga ekonomien hänger samman. Orsaker till förändringar i samhällsekonomin och vilka effekter de kan få för individer och grupper.

Beslutsfattande och politiska idéer

- Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen.
- Individers och gruppers möjligheter att påverka beslut och samhällsutveckling samt hur man inom ramen för den demokratiska processen kan påverka beslut.

Hem- och konsumentkunskap, ämnets syfte:

Genom undervisningen ska eleverna få möjlighet att utveckla medvetenhet om vilka konsekvenser valen i hushållet får för hälsa, välbefinnande och gemensamma resurser.

Genom undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att värdera val och handlingar i hemmet och som konsument samt utifrån perspektivet hållbar utveckling.

Hem- och konsumentkunskap, centralt innehåll, årskurs 7-9:

Konsumtion och ekonomi

- Ställningstaganden vid val av varor och tjänster, till exempel vid inköp av kläder, livsmedel och resor utifrån perspektiven ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.
- Jämförelser av produkter utifrån några olika aspekter, till exempel pris och kvalitet.

Miljö och livsstil

- Hur livsmedel och andra varor produceras och transporteras och hur de påverkar miljö och hälsa.

Slöjd, ämnets syfte:

Eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man väljer och hanterar material för att främja en hållbar utveckling.

Genom undervisningen i ämnet slöjd ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att välja tillvägagångssätt... utifrån kvalitets- och miljöaspekter.

Slöjd, centralt innehåll, årskurs 7-9:

Slöjden i samhället

- Olika material och hur de produceras utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

LÄROPLAN FÖR GYMNASIESKOLAN 2011**Samhällskunskap, ämnets syfte:**

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna breddar, fördjupar och utvecklar kunskaper om människors livsvillkormed utgångspunkt i olika samhällsfrågor.

Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla förståelse för frågor om arbetsliv, resurser och hållbar utveckling.

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om historiska förutsättnings betydelse samt om hur olika ideologiska, politiska, ekonomiska, sociala, miljömässiga förhållanden påverkar och påverkas av individer, grupper och samhällsstrukturer.
- Förmåga att analysera samhällsfrågor och identifiera orsaker och konsekvenser med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder.

Kursen Samhällskunskap 1a1 och 1b ska behandla följande centrala innehåll:

- Privatekonomi. Hushållets inkomster, utgifter, tillgångar och skulder. Konsumenträtt samt konsumtion i förhållande till behov och resurser.

Kursen Samhällskunskap 1b ska dessutom behandla följande centrala innehåll:

- Samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder i samband med undersökningar av samhällsfrågor och samhällsförhållanden.

2

GARDEROBSKOLL

FÖRBEREDELSE

Innan ni sätter igång behöver ni fundera på följande:

Hur mycket tid har ni? Välj om ni vill jobba med enbart del 1, garderobsinventeringen, eller om ni vill göra arbetet till ett längre projekt och skriva konsumtionsdagbok under en period, del 2. I så fall behöver ni bestämma tidsperiod, förslagsvis en, två eller tre månader.

Alla elever behöver:

Ett inventeringsformulär (del1)

Ett dagboksformulär för varje inköp (del 2)

Tänk på att alla kanske inte vill dela med sig av sina arbeten, det kan vara känsligt att prata om hur mycket eller lite kläder man har.

INSPIRATION /UPPVÄRMNING

Detta är citat från konsumtionsdagböcker skrivna av sörmländska ungdomar i åldern 14-18 år. Använd dem som inspiration för att få igång tänket innan ni startar. Låt eleverna ta del av dem genom snabba värderingsövningar som "Heta stolen" (-res dig upp om du håller med).

Jag tror kläder är viktigare idag än för några år sen, man ska köpa nya kläder ofta, de ska vara märkeskläder osv.

Mina föräldrar brukar laga om det behövs.

Jag handlar typ aldrig kläder till mig eller andra.

Ibland köper jag mycket, och i långa perioder inget alls.

Det är alltid mamma som betalar.

Jag har mycket kläder som jag har ärvt.

Jag var ledsen så jag åkte med mina kompisar och tröst-shoppade.

Jag använder bara en liten del av allt i garderoben.

Kläder jag inte vill ha lägger jag i den containern som man kan stoppa in kläder i, sedan transporteras det till Afrika så de fattiga där kan ha dem.

Jag skulle nog säga att jag är lite av en shopaholic .

Jag har förmodligen mer kläder än jag verkligen behöver.

Jag handlar sällan, men när jag väl handlar, då jävlar.

Om kläderna blir små eller om jag inte vill ha dom längre slänger jag dom.

Det är jättehemskt att jag kanske bidrar till exempelvis barnarbete eller att dom med jättedåliga arbetsvillkor får jobba ihjäl sig för att jag vill ha en ny tröja.

Det är kul att ha snygga kläder på sig men att köpa dem är inte lika kul.

Om kläderna är i fint skick så kan det hända att jag säljer något ibland.

Jag älskar att shoppa, det gör även resten i min familj, så det blir väldigt ofta att vi tar en liten spontanare till till exempel Stockholm för att shoppa.

Jag har en lista på saker jag måste köpa och i den ordningen ska jag prioritera inköpen.

GARDEROBSKOLL

DEL 1 - INVENTERING

Vår klädkonsumtion i Sverige har ökat med 50 % de senaste 15 åren.

Har du koll på hur mycket kläder du köper?

Reflektera över vad du har i din garderob (eller i dina lådor) och hur du själv konsumerar kläder.

Innan du öppnar garderobsdörren eller lådorna:

Gissa hur många plagg du äger?

Öppna din garderob eller dina lådor och räkna plaggen! Var det fler eller färre än din gissning?

Hur många av plaggen använder du?

Hur mycket kläder behöver man?

Hur skulle du beskriva dig själv som klädkonsument?

(Handlar du mycket eller lite, ofta eller sällan, till dig själv och/eller andra etc)

Vad händer med kläder du inte längre vill ha?

Händer det att du eller någon annan lagar och syr om dina kläder?

GARDEROBSKOLL**DEL 2 - KONSUMTIONSDAGBOK**

Du ska nu skriva upp alla skor och kläder du köper under en bestämd period. Kanske upptäcker du något om hur du konsumerar, på vilket sätt och av vilken anledning du köper kläder. Kanske börjar du också fundera på om det går att konsumera och använda kläder på ett hållbart sätt.

Här nedan finns ett frågeformulär som du ska använda vid varje inköpstillfälle. Alla inköp som sker samma dag räknas som ett inköpstillfälle. Svara på frågorna även om du senare väljer att lämna tillbaka varan. Berätta då varför du ångrade ditt köp.

Datum:

Vad har du köpt? (uppgi även material och tillverkningsland om det framgår)

Var? (butik, ort)

Pris?

Till vem?

Varför?

Planerat eller impuls?

Tillsammans med någon? Vem?

Ångrade du dig?

Övriga kommentarer: